

ELBIR

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság
Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer
- június havi hírlevele -

Tartalom

Ne kábíts, ÉLJ FELELŐSSÉGGEL!

Vagyonvédelmi tanácsok

Strand-szarkák

Külföldön is biztonságban

Ne dőljön be az „unokáknak”!

AZ ORFK RENDÉSZETI FŐIGAZGATÓSÁG ÜGYELETI
FŐOSZTÁLY 112-ES HÍRLEVELE

A fiatalok biztonsága

A nyár veszélyeiről iskolásoknak!

Ne kábíts, ÉLJ FELELŐSSÉGGEL!

1988 óta június 26-a a kábítószer elleni küzdelem nemzetközi napja. A szenvedélybetegségek ellen küzdő szervezetek országszerte tartanak prevenciós előadásokat.

Az ENSZ 1987-es határozata szerint június 26-a a drogfogyasztás elleni küzdelem nemzetközi világnapja. 1988 óta ezen a napon különböző prevenciós kampányokkal próbálják felhívni a figyelmet a kábítószer-használat veszélyeire világszerte.

Az ENSZ Közgyűlése 1998-ban döntött arról, hogy minden tagállam köteles nemzeti kábítószer-ellenes programot kidolgozni és megvalósítani. A határozat egyik fő célja az, hogy az illegális kábítószer-fogyasztást világviszonylatban 50 százalékkal csökkentsék.

Világszerte mintegy 200 millió ember fogyaszt rendszeresen illegális szert. A drog évente körülbelül 200 ezer ember haláláért felelős. Az utóbbi évekig Európában a leggyakrabban használt kábítószerek a kannabisz-származékok voltak, míg napjainkra jelentősen növekszik a különböző szintetikus, részben még legálisnak számító tudatmódosító szerek használata. Magyarországon 1997 óta tartják hivatalosan a kábítószer-ellenes napot.

Forrás: <https://www.nyest.hu/hirek/ma-van-a-kabitoszer-ellenes-vilagnap>

Legyen „szer-telen” a nyár is!

Mi a drog?

A drog szót a köznyelv tévesen a kábítószer szinonimájaként is használja. A drog egy gyűjtőfogalom, amelybe beletartozik a kábítószer is. Drognak tekintjük azokat az anyagokat, szereket, amelyek szervezetünkbe jutva módosítják gondolkodásunkat, érzelmeinket, viselkedésünket. Ebben a tekintetben drognak minősül nem csak a kábítószer, hanem az alkohol, a cigaretta, a kávé és a szerves oldószerek. Mivel legálisak, nem minősülnek kábítószernek, de a drogok közé tartoznak a minden háztartásban előforduló nyugtató- és altatószerek is.

Nem minden tudatmódosító kábítószer, de minden kábítószer tudatmódosító!

Tévhit:

- az én gyerekem nem érintett!
- az én gyerekemnek nincsenek olyan kapcsolatai, amin keresztül könnyedén hozzá tud jutni a kábítószerhez!
- az én gyerekemnek nincs annyi zsebpenze, hogy meg tudja vásárolni ezeket a szereket!

Serdülőkori szerhasználat okai:

- izgalom és örömeztetés keresése,
- feszültségoldás, módosult tudatállapot, magány kezelése,
- hogy kihívják társaik elismerését,
- „mert mások is így tesznek”
- kortársnyomás,
- pusztán kíváncsiságból,
- a kamaszkor a lázadás kora
- a droghasználat gyakran az önállóság, függetlenség kifejezése!

Szerhasználatot meghatározó tényezők

- iskola,
- család,
- lakóhely.

Leggyakoribb, legkönnyebben hozzáférhető szerek

Új pszichoaktív szerek, kannabisz/marihuána, ecstasy, speed, MDMA, biofű/Spice, nyugtatók, gyógyszerek.

Szerhasználat jelei, tünetei

A MOTIVÁCIÓ ELVESZTÉSE, INGERLÉKENYSÉG, ELKENT, VAGY NEHÉZKES BESZÉD, HALLUCINÁCIÓ, HIPERAKTIVITÁS, PARANOID TÉVESZMÉK

A szerek pontos kémiai összetétele gyakran ismeretlen!

Könnyen beszerezhető – többnyire az interneten keresztül is - olcsó hatása kiszámíthatatlan!

Veszélyes és büntetendő!

Kábítószer-kereskedelem

- Aki kábítószerrel kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntetett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kábítószer birtoklása

- Aki kábítószerrel termeszt, előállít, megszerez, tart, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Új pszichoaktív anyaggal visszaélés

- Aki új pszichoaktív anyagot kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Áldozattá válás elkerülése

- Az önfelelt szórakozás során a fiatalok figyelmetlenebbé, óvatlanabbá válhatnak.

Jó tanácsok:

- Soha ne hagyja őrizetlenül poharát!
- Ne fogadjon el italt idegentől!
- Mindig megbízható társasággal menjen szórakozni!

Mit tehet, mint szülő?

- Legyen aktív részese gyermeke életének!
- Hallgassa meg!
- Határozza meg egyértelműen, hogy mit vár el tőle!
- Legyen a példaképe!
- Legyen őszinte hozzá!

A kábítószer elleni harcban kiemelt szerep jut a megelőzési munkának. Az általános és középiskolákban a bűnmegelőzési szakemberek tevékenységünk során kiemelten kezelik a drogprevenció témakörét. A diákok részére tartott előadásokon, valamint a tantestületi és szülői értekezleteken a drogfogyasztás káros hatásaira, illetve felismerési jegyeire hívják fel a figyelmet. Az előadások célja a veszélyekre rámutatás, valamint a büntetőjogi következmények megvilágítása.

Vagyonvédelmi tanácsok

Ahhoz, hogy ne zavarja meg jogsértés a jól megérdemelt nyári pihenést, nagyon fontos az alapvető vagyonvédelmi szabályok betartása.

- Községi oldalakon ne tegye közzé, hogy nyaralni megy! Kérje rokon, megbízható szomszéd vagy jó ismerős segítségét a postaláda ürítésére, valamint az ingatlan felügyeletére! Hagyja meg neki az elérhetőségét!

- Lehetősége szerint alkalmazzon mechanikai védelmi eszközöket és elektronikai jelző-riasztó rendszereket, távfelügyeletet!

- Háza, lakása nyílászáróit – melléképületeket is – elutazás előtt zárja be! Alkalmazzon időzített kapcsolót, amely azt a látszatot kelti, mintha a háziak otthon lennének!

- Értékes tárgyairól készítsen „értékeltárt” és fényképfelvételeket!

- Amennyiben szabadságukat otthon töltik, akkor sem árt az óvatosság. Ha a lakásban tartózkodnak, napközben is zárják be a bejárati ajtót, hiszen nem biztos, hogy észreveszik a hivatlan látogatót! Miközben a szobában tévéznek, a tolvaj csendben magával viheti a bejárat közelében található értékeket. A zsákmány ilyenkor többnyire táskák személyes iratok, készpénz. Az anyagi veszteségen túl, ilyenkor az okmányok pótlása csak fokozza a kárt és a bosszúságot.

- Aki kertes házban lakik, ne felejtse el, elképzelhető, hogy a kerti munka hevében fel sem tűnik a rossz szándékú látogató érkezése! Amíg a kert hátsó végében dolgoznak, vagy esetleg csak kint pihennek, a nyitva hagyott kapun, ajtón keresztül a tettes gond nélkül bejuthat a lakásba és észrevétlenül távozhat az értékekkel együtt.

Strand-szarkák

A nyári kánikulában a nagy tömeget vonzó vízpart, strandok, uszodák környéke jellemzően egyben a „strandszarkák” vadászterülete is. A hatalmas tumultusban megszokott látvány, hogy valaki felkap egy táskát és a kijárat felé indul vele, mint ahogy az is, ha épp egy hátizsákban matat, habár lehet nem is a sajátja.

Sajnos minden szezomban akad a kínálkozó lehetőségre váró tolvaj és az azt megteremtő személy szerepére is jelentkező, pedig a gyakran nem kis bosszúságot okozó esetek könnyedén elkerülhetőek lennének némi odafigyeléssel.

A legjobb védekezés a megelőzés

- A táskára terített törölköző nem védi meg az értékeket, használják az értékmegőrzőt!
- A csomagokra felváltva vigyázzanak!
- A parkoló autókban ne hagyjanak látható helyen táskát, értéket, azokat inkább a csomagtartóban helyezték el.
- Ne vigyenek magukkal nagyobb mennyiségű készpénzt.
- Ne viseljenek olyan ékszert vagy karórát, amit a vízbemenetel előtt le kell venni.
- A strandoláshoz nem feltétlenül szükséges, feltűnő és értékes használati tárgyakat egyszerűen hagyják otthon.
- Szerezzenek be olyan tokot, tasakot, ami vízhatlan, így pénzünket egyéb értékeinket magunkkal tudják vinni akár a vízbe is.

Az eljárások többségében nehézséget okoz, hogy a sértettek legtöbbször csak távozáskor veszik észre a bűncselekményt és az elkövetőről is csak a legkritikább esetben van információjuk, így szemtanúk hiányában nehéz felderíteni a lopást.

A strandok nem vállalnak felelősséget az őrizetlenül hagyott értéktárgyakért, melyre általában a hangosbemondó is figyelmeztet. Amennyiben bűncselekmény sértettjévé válik, kérjük minél előbb tegyen erről bejelentést a legközelebbi rendőrkapitányságon és vegye igénybe az áldozatsegítő szolgálat segítségét.

Külföldön is biztonságban

Külföldi utazás előtt tanulmányozza át a Külügyminisztérium honlapján megjelentetett, az egyes országokról külön-külön elkészített beutazási feltételeket, valamint konzuli tárgyú tájékoztató kiadványokat, e mellett tanácsos a honlapon szereplő listákból kigyűjteni a felkeresni kívánt országokban működő nagykövetségek, főkonzulátusok, tiszteletbeli konzuli képviseletek címeit, telefonszámait.

- Utazás előtt kössön általános, mindenre kiterjedő utas- és balesetbiztosítást.
- Soha ne váltson pénzt illegális pénzváltóknál, könnyen előfordulhat, hogy hamis pénzt kínálnak, illetve egyéb módon károsítják meg a turistákat.
- A szállodában amennyiben arra lehetőség van, vegyen igénybe értékmegőrzőt.
- A szállodai szobában annak elhagyásakor ne hagyjon elől értéktárgyat, távozáskor a szoba ajtaját, ablakát mindig zárja be, így védve értékeit a besurranó tolvajoktól.
- Gépkocsival történő utazáshoz rendelkeznie kell zöldkártyával és nemzetközi kötelező biztosítással, szükség esetén szerezzen be nemzetközi vezetői engedélyt.
- A magyar állampolgároknak személyazonosításra alkalmas irataikat a schengeni tagállamokban is maguknál kell tartani az esetleges igazoltatások miatt. Személyazonosításra alkalmas okmány az útlevél, a személyi igazolvány és a jogosítvány.
- Külföldön elvesztett, vagy elloptott okmányait, a helyi rendőrségen jelezze, és az erről kiállított jegyzőkönyv másolatával forduljon a magyar külképviselethez, ahol a kiállított ideiglenes úti okmánnyal haza lehet térni Magyarországra. Ilyen okmány nélkül ne induljanak el!

Ne dőljön be az „unokáknak”!

Az idős emberek segítő szándékát, jóhiszeműségét és szeretetét használják ki azok a szélhámosok, akik idős emberektől, nagyszülőktől csalnak ki pénzt oly módon, hogy telefonon az unokájuknak adják ki magukat.

A leggyakrabban színlelt okok közé tartozik, hogy az unoka, vagy a hozzátartozó balesetet okozott, és a károk megtérítése miatt pénzre van szüksége. De ilyen ok lehet az is, hogy az unoka kölcsönt vett fel, amit sürgősen vissza kell fizetni. Sőt, azt is állíthatják, hogy a hozzátartozó bajba került, esetleg fogságban van, és csak pénzért cserébe engedik szabadon. A telefonhívásban persze jelzik, hogy egy ismerősüket küldik maguk helyett.

Fontos, hogy az idős korosztályhoz rendszeresen eljussanak a prevenciós ajánlásaink. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányságnak és helyi szerveinek bűnmegelőzési munkatársai épp ezért rendszeresen tartanak előadásokat számukra.

Kérjük, hogy hívják fel idős hozzátartozójuk, közvetlen ismerőseik figyelmét a bűnelkövetési módszerekre, és továbbítsák nekik a rendőrség tanácsait! Ha többször hallják, talán könnyebben felismerik az átveréseket.

Tanácsaink:

- Ne beszéljenek idegenek előtt, nyilvános helyen magánéletükről, ezeket az információkat a bűnelkövetők felhasználhatják!
- A csalók a bűncselekmények elkövetésére felkészülhetnek, és olyan valós információkat is közölhetnek, amelyek valóban a hozzátartozóhoz kapcsolódnak.
- Ne bízzanak meg a váratlanul telefonon, vagy személyesen jelentkező idegenekben, akkor sem, ha azt mondják, a családtagjuk ismerőse!
- Ha gyanús telefonhívást kapnak, akkor haladéktalanul győződjenek meg annak valódiságtartalmáról! Inkább hívják fel unokájukat, családtagjukat!
- Amennyiben a hívás tartalma valótlannak bizonyul, értesítse a rendőrséget a 112 központi segélyhívón!
- Ha a hívó mást akar a pénzért küldeni, mert ő nem tud elmenni érte, ne higgyen neki! Idegeneknek ne adjon se pénzt, se ékszert!
- Gyanús idegenek látogatása esetén jegyezzék meg személyleírásukat, gépjárművük rendszámát!

AZ ORFK RENDÉSZETI FŐIGAZGATÓSÁG ÜGYELETI FŐOSZTÁLY 112-ES HÍRLEVELE

MI A 112-ES SEGÉLYHÍVÓSZÁM?

A „112” az Európai Unió tagállamainak a nap 24 órájában hívható segélyhívó száma, mely hívásával azonnali segítség kapható a készenléti szervektől (Rendőrség, Mentőszolgálat, Katasztrófavédelem). A 112-es segélyhívószámot közel 30 évvel ezelőtt az Európai Unió kezdeményezése alapján hozták létre azzal a céllal, hogy a bajbajutottaknak csak egy segélyhívószámot legyen szükséges megjegyezni függetlenül attól, hogy mentőt, tűzoltót vagy rendőrt szeretnének hívni.

A 112-es segélyhívó szám minden nyilvános, vezetékes és mobiltelefonról ingyenesen hívható. A legtöbb mobiltelefonon a 112-es szám a billentyűzár feloldása nélkül is hívható. Abban az esetben is lehet 112-es hívást kezdeményezni, ha nincs hálózat a mobiltelefonon.

HOL FOGADJÁK A 112-ES SEGÉLYHÍVÁST?

Hazánkban Miskolcon és Szombathelyen alakították ki a hívásfogadó központokat, ahol a hívásfogadó operátorok fogadják és szükség esetén onnan továbbítják a bejelentéseket az illetékes, intézkedő készenléti szervek részére.

A hívásfogadó központok átadása:

<http://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/szervezeti-hirek/hivasfogado-kozpontok-atadasa-fotokkal>

Statisztikai adatok a hívásfogadó központok tevékenységéről

<http://www.police.hu/sites/default/files/%C3%9Cgyelet%20SK%202019.%2004.pdf>

SEGÉLYHÍVÁSKOR MIT KELL MINDENKÉPPEN ELMONDANI?

A 112-es segélyhívószám felhívását követően a hívásfogadó központ operátora jelentkezik, aki az alábbi alapinformációkat fogja megkérdezni (a körülmények és a lehetőségek függvényében amennyire lehet nyugodtan, tagoltan és érthetően kell válaszolni):

- a bejelentő neve, telefonszáma;
- az esemény helyszíne;
- mi történt, kinek van szüksége segítségre;
- az esemény kapcsán felmerül-e valakinél közvetlen életveszély;
- esetleges sérültek száma, a sérülés(ek) foka;
- az esemény folyamatban van-e vagy már lezajlott.

MI TÖRTÉNIK, HA VALAKI INDOKOLATLANUL FELHÍVJA A 112-ES SEGÉLYHÍVÓSZÁMOT?

A segélyhívó számok rendeltetéstől eltérő használata és a valótlan bejelentés is szabálysértésnek minősül és pénzbírság megfizetését vonhatja maga után.

Az indokolatlan hívások túlterhelhetik a rendszert, veszélybe sodorva azoknak az életét, akik valóban a rendőrség, mentőszolgálat vagy a katasztrófavédelem segítségére szorulnak:

https://www.youtube.com/watch?v=Em2V9u3y_QQ

KIEMELKEDŐ ESEMÉNY, BEJELENTÉS

Rendszeresen leírunk egy-egy esetet a hívásfogadó operátorok munkájának bemutatása érdekében, ezzel is szemléltetve szerteágazó, az élet minden területére kiterjedő tevékenységüket.

SEGÉLYHÍVÁS 2019. FEBRUÁR

Egy megtört hangú bejelentő tájékoztatta a hívásfogadó operátort, hogy Budapesten él, vállalkozása csődbe ment, nem tudja fizetni a számláit, tartozásai vannak, ezért elkeseredésében öngyilkos lesz.

A hívásfogadó operátor együtt érzően, empatikus módon, irányított kérdésekkel megtudta a bejelentő nevét, majd a célirányos, irányított kérdésekkel a lakhelyét is, így azt is, hogy hova kell küldeni a segítséget. A bejelentő nagy türelemmel, de határozottan irányította a beszélgetést, amely során több alkalommal nehézségekbe ütközött, ugyanis a bejelentő kissé „törte” a magyar nyelvet nem mindent értett meg, ezzel párhuzamosan kijelentette, hogy nem akar sem mentésirányítóval, sem tevékenységirányítóval beszélni. Volt olyan pontja a beszélgetésnek, amikor elkeseredésében ki akart ugrani az ablakon. Ekkor a hívásfogadó operátor empatikus kérdésekkel a bejelentő családjáról kérdezett, majd a háttérben ugató kutyájára terelte a beszélgetés menetét. A személyes hangvételű beszélgetés elterelte a bejelentőt öngyilkossági szándékától, egyben meg is nyugtatta őt és ezáltal a hívásfogadó operátor elnyerte a bizalmát. Az ezt követő beszélgetés során már lehetett érezni a bejelentő hangján, hogy kezd megnyugodni. A hívásfogadó operátor miközben beszélgetésben tartotta a bejelentőt, párhuzamosan rögzítette a bejelentési adatlapot, azon a megismert releváns információk alapján meghatározta a bejelentő pontos helyzetét és megküldte azt elektronikusan a BRFK Tevékenység-irányítási Központ részére.

Miközben a hívásfogadó operátor szóval tartotta a bejelentőt, megszólalt a kapucsengő, amelyről a bejelentő azt gondolta, hogy a barátnője érkezett meg. A hívásfogadó operátor kérte, hogy addig ne szakítsa meg a beszélgetést, amíg beengedi a barátnőjét. A bejelentő ajtót nyitott, a kiérkező rendőrök átvették a telefont és megköszönték a hívásfogadó operátor segítségét.

A fiatalok biztonsága

A diákok nemsokára élvezhetik a megérdemelt nyári szünidőt. Néhány évvel ezelőtt kulcsos gyerekeknek neveztük azokat, akik az iskolai szünidőt egyedül, céltalanul, felügyelet nélkül töltötték. Mára ez megváltozott, hiszen a fiatalok jelentős része otthon megtalálja az egész világot. Az elektronikus média és az internet más típusú veszélyeket hordoz.

- A világhálón is él a szabály: idegenekben ne bízzanak és tartsák be a biztonságos internetezés szabályait, ne adják meg nevüket, címüket, személyes adataikat.
- Kérjék meg gyermeküket, ha elmegy otthonról, mondja meg hová megy, kivel találkozik, mikor ér haza. Ismerjék meg barátai nevét, címét, telefonos elérhetőségét. Ez nem a bizalmatlanság jele, hanem a gondoskodásé.
- A gyermekek értékeikkel ne hivalkodjanak, azokat ne tartsák jól látható helyen és ne adják oda senkinek.
- Táskájukat ne hagyják őrizetlenül, azokat mindig tartsák maguk mellett.
- Idegenekben ne bízzanak meg feltétel nélkül, velük ne menjenek sehová.
- Késő esti órákban lehetőség szerint ne tartózkodjanak közterületen.
- Ismerjék a segélyhívó telefonszámokat, valamint emlékezetből tudják szüleik telefonszámát is.

A nyár veszélyeiről iskolásoknak!

Füzdőzz biztonságosan!

- Szabad vizeknél csak kijelölt fürdőhelyen fürdőzz!
- Soha ne fürödj egyedül, legyen veled felnőtt!
- Ne ugorj a hideg vízbe felhevült testtel!
- Ne menj mélyvízbe, ha nem tudsz úszni, még úszógumival vagy gumimatraccal sem!
- Ne fürdőzz éjszaka vagy szürkületben!

Szórakozz biztonságban!

- Ha egyedül vagy otthon, ne engedj idegent a lakásba!
- Ha elmész otthonról, jól zárd be az ajtót! Mindig tudják szüleid, az érted felelősséget vállalók, hogy hol vagy!
- Sehol ne hagyd őrizetlenül pénzed, irataid, értéktárgyaid, kerékpárodát mindig zárd le!
- Ha pénzt, iratot, értéktárgyat találsz, add le az információnál vagy a rendőrségen!
- Soha ne fogadj el számodra ismeretlen anyagot! Ha azt teszed, lehet, hogy bűncselekményt követsz el, és magad is bűncselekmény áldozatává válhatsz!

Internetezz biztonságban!

- Ne add meg személyes adataid a neten, ne tölts fel magánjellegű képeket!
- Ne vásárolj a neten!
- Mindig használj jelszót, amit csak te ismersz!
- A regisztrációs neved ne a személyneved legyen!
- Ne ismerkedj a neten! Ne találkozz olyanokkal, akiket neten ismertél meg!
- Ne chat-elj idegenekkel! Ne nyiss meg ismeretlen e-maileket, mindig használj tűzfalat, vírusirtót!

Drogprevenációs összekötő tisztek elérhetőségei

Szolnoki Rendőrkapitányság

Mészáros János r. alezredes 06-20-464-2019

Karcagi Rendőrkapitányság

Fekete András r. főőrzsászlós 06-59-500-250

Tiszafüredi Rendőrkapitányság

Lányi Zsolt r. hadnagy 06-70-337-1655

Kunszentmártoni Rendőrkapitányság

Jordán Katalin c. r. őrnagy 06-70-337-1657

Jászberényi Rendőrkapitányság

Orosz Tibor c. r. főőrzsászlós 06-57-504 296

